

TVOŘENÍ Z DŘÍVEK a dřevěných lamel

Sylva Šporková

Sylva Šporková

TVOŘENÍ Z DŘÍVEK a dřevěných lamel

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

TVOŘENÍ Z DŘÍVEK a dřevěných lamel

Sylva Šporková

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 8686. publikaci

Text a fotografie: Mgr. Sylva Šporková
Sazba a grafická úprava: Karolína Bendová
Odpovědná redaktorka: Ing. Jana Minářová

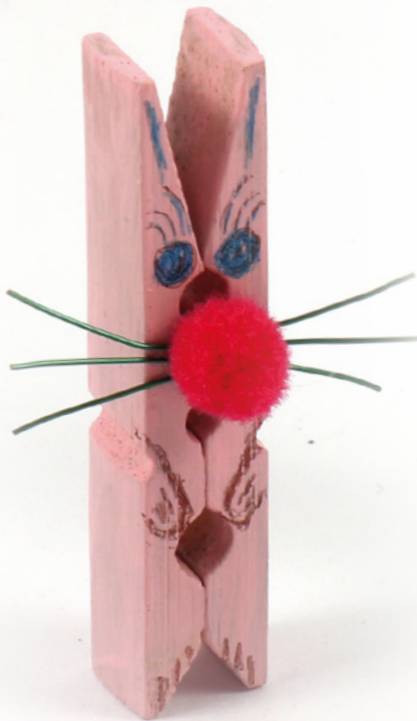
Počet stran 80
První vydání, Praha 2022
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2022
Cover Design © Karolína Bendová, 2022

Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorkou ověřeny, přesto nelze za ně převzít zodpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody. Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-6684-8 (pdf)
ISBN 978-80-271-3578-3 (print)

OBSAH

Úvod	4
Co budete potřebovat	7
Košík z dřevěných lamel	10
Bedýnky	12
Dětský zásobník na tužky	15
Kapsa na vařečky	18
Stojan na utěrky	20
Váza na suché květiny	22
Polička na hrníčky	24
Svícen	26
Bedýnka na klubička	28
Krabičky na hračky	30
Stojánek na dámský pracovní stůl	33
Rámečky na fotografie	36
Domečky ze špachtlí	39
Hnědá truhlička na drobnosti	41
Stojan na příbory	44
Stojánky na ubrousky	46
Věšáček na klíče	49
Bloček na ledničku	51
Nábytek pro panenky	54
Polička	57
Garáž na autíčka	59
Zvířátka z kolíčků	61
Tvoření pro nejmenší	64
Dětské vánoční dekorace	66
Vánoční stromeček	69
Podnos	71
Adventní svícen	74
Krmítka pro ptáčky	76

ÚVOD

Když se řekne práce se dřevem, představí si většina z nás nějakou truhlářskou dílnu, složité nástroje a ne zrovna lehkou práci, kterou se každý musí napřed pořádně naučit. A tak si pojem ruční práce s výrobou dřevěných doplňků a dekorací málokdo spojuje. I kreativní ženy, které mají ruční práce jako koníček nebo tvoří se svými dětmi či vnoučaty, mají leckdy z práce se dřevem obavy. Jenže díky dřevěným lamelám a špachtlím si krásné dřevěné výrobky může udělat každý sám, doma, bez učení a velkého vybavení. A právě o tom je tahle knížka.

Když jsem před pár lety sháněla dřevo na topení do chaty, narazila jsem poprvé na pojem podpalová dřívka. Myslela jsem, že jde o nějaké našťípané třísky, ale zjistila jsem, že jsou to krásně hladké lamely z tvrdého dřeva, všechny zcela stejně velké. A tak jsem si řekla, že by z nich šlo určitě velice jednoduše tvořit – podobně jako ze špachtlí, ale vyrobené věci by byly pevnější a měly daleko profesionálnější vzhled. Samozřejmě, že jsem objednala celý balík (několik stovek kusů) a začala zjišťovat, co všechno se z nich dá vytvořit a jaké vybavení k tomu budu potřebovat. A také to, jestli tuto práci zvládnou i děti.

A protože z dřívějšíka jsem měla doma i spoustu různých špachtlí, zkoušela jsem tyto materiály i kombinovat – vždyť obojí je ze dřeva. A díky tomu vznikla spousta nápadů na tvoření – některé složitější, ze kterých může mít radost i mnohý kutil, jiné úplně jednoduché, které zvládnou i předškolní děti.

Do knížky jsem zařadila především návody na praktické věci, které skutečně využijete doma či na zahradě. Třeba podnosy, košík na ovoce nebo různá ptačí krmítka. Ale najdete tu i několik dekorací jen tak pro radost – třeba o Vánocích. A také několik projektů pro děti. Potěší je hned dvakrát – při výrobě, a pak i při jejich užívání. Víte, jak budou pyšné, když svým kamarádům řeknou: „Tuhle krabici jsem vyrobila já?“

Samozřejmě, že tento nápad na tvoření z dřevěných lamel jsem neměla jen já, ale napadlo to spoustu dalších kreativních lidí, takže výroba z tohoto přírodního materiálu se v poslední době stala poměrně populární. Tak se zařadte mezi ty, co drží krok „s módou“, a pusťte se do práce se dřevem, kterou dokáže skutečně každý.

Sylva Šporková

CO BUDETE POTŘEBOVAT

Větší část projektů v této knize je z dřevěných lamel. Seženete je na internetu v několika obchodech s dřevem pod různými názvy – podpalové dříví, podpalová dřívka, dřevěné lamely apod. Prodávají se v balíku několika stovek kusů. V některých obchodech ale už prodávají nejen tyto klasické lamely, ale už nařezané poloviční kusy, lamely větších rozměrů či nařezané hranoly na další tvoření.

Na jiné projekty pak budete potřebovat dřevěné špachtle. I ty se vyrábějí v různých rozměrech. Klasické, které používají lékaři, když se vám dívají do krku, mají délku 15 cm. Dají se koupit jak v prodejnách výtvarných potřeb, tak i ve zdravotnických potřebách.

Ostatní rozměry ale seženete jen ve výtvarných potřebách. Ty nejmenší mají délku 6,5 cm a používala jsem je především při výrobě nábytku pro panenky, stejně jako ta o něco větší dřívka od zmrzliny s délkou 11 cm. Dále se vyrábějí velké široké špachtle s délkou 20 cm, které najdete například v projektu Rámečky na fotografie.

A nakonec existují dlouhé úzké špachtle s rozměry 18 × 0,5 cm, použité například na plůtek u dekorativní poličky. Ovšem pracovat můžete i s dalšími výrobky ze dřeva, jako jsou třeba kolíčky, ozdobná napichovátka apod.

Kromě těchto základních věcí použijete v projektech ještě další dřevo. Dřevěné hranolky různých rozměrů, dřevěné zakončovací lišty nebo trojúhelníkové hranoly na rohy bedýnek. Prodávají se většinou v délce jednoho metru a koupíte je v hobby marketech. A nakonec to budou ještě kousky prkýnek, případně překližky – úplně stačí odřezky o délce 10–15 cm.

Přestože jde o práci se dřevem, zapomeňte na to, že byste potřebovali dílnu a řadu různého nářadí. Z nástrojů musíte mít hlavně pilku – doporučuji malou pilku na železo, je lehká, malá a dobře se s ní pracuje. Tou budete řezat lamely, hranoly a lišty. Na zkracování špachtlí pak stačí obyčejné, ale dobře nabroušené zahradní nůžky. Při lepení je také důležité dodržovat pravé úhly, proto doporučuji používat úhelník. Protože uříznuté (či ustřižené) okraje nejsou hladké a někdy na nich zůstanou i třísky, je potřeba každý takový okraj obrousit pilníkem. A pokud chcete opravdu hladký povrch, tak dočistit smirkovým papírem. A to je veškeré nářadí, které budete potřebovat.

Další důležitou věcí jsou lepidla. V projektech používám dva druhy: tavnou lepicí pistoli, která většinou patří do výbavy každého tvořivého člověka. Pistole se používá především na spoje dvou velmi malých lepených ploch – na hrany či šikmé spoje. Zbylé lepidlo bývá vidět, ale spoj, na rozdíl od tekutého lepidla, udrží.

A pak si kupte tekuté lepidlo na dřevo, které po zaschnutí zprůhlední. Existuje několik druhů, mně se nejlépe osvědčilo rychleschnoucí lepidlo na dřevo *Ceys* – právě pro tu rychlost schnutí, tedy že mezi jednotlivými kroky nemusíte hodinu či déle čekat. Používá se na lepení ploch, ovšem je dobré tyto plochy alespoň na pár minut zafixovat. K zafixování lepených ploch se nejlépe hodí kolíčky. Použijte vždy na každou lamelu jeden kolíček, aby vše dobře drželo.

Kromě kolíčků můžete větší plochy při lepení zafixovat i svorkami. Vyrábějí se různé – z plastu i kovové.

Na dokončovací práce budete u některých projektů potřebovat ještě akrylové barvy – i když mě osobně se nejvíc líbí, když výrobek zůstane v „přírodním“ provedení. U jiných projektů je potřeba ještě nějaké zdobení, jako jsou například papír na decoupage, dřevěné drobnosti, krajka nebo šňůrka.

KOŠÍK Z DŘEVĚNÝCH LAMEL

Z vhodně upravených lamel se dá vytvořit zajímavý košík na ovoce v moderním, minimalistickém stylu.

POTŘEBY

52 celých lamel

7 poloviční lamel

tekuté lepidlo

1| Na hranatý košík nejprve slepte vždy dvě lamely k sobě. Použijte tekuté lepidlo, stačí ho dát na oba konce a do středu, a pak zajistit kolíčky.

2| Tento košík se začíná vytvářet od shora. Nejdřív si slepte ze zdvojených lamel čtverec tak, aby v rozích asi o 1 cm přečnívaly. Nechte lepidlo zaschnout a teprve pak pokračujte. Každá další vrstva by měla být zhruba o polovinu šířky lamely kratší, aby se košík stále pravidelně zužoval.

3| Pokud tuto šířku dodržíte, budete na košík potřebovat celkem 26 zdvojených lamel. Po přilepení poslední dvojice by mělo být dno široké přesně na délku polovičních lamel, které přilepte s malými mezerami jako dno.

4| Pak už stačí výrobek jen obrátit a košík je hotový. Nakonec ho můžete přelakovat bezbarvým lakem. Pokud budete košík používat na jablka či pečivo, zvolte lak s příslušným atestem pro styk s potravinami.

1

2

3

4

BEDÝNKY

Dřevěné bedýnky jsou nyní nejen v módě, ale hodí se také na spoustu věcí – ovoce, skleničky s kořením, mohou sloužit jako truhlík, když do nich vložíte květináčky s bylinkami apod.

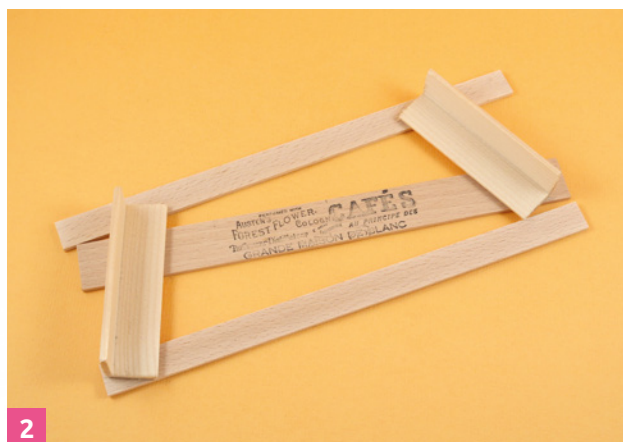
POTŘEBY

dřevěné lamely
– celé i poloviční
2 širší lamely
hranolky 1 × 1 cm
dřevěná pravoúhlá
(zakončovací) lišta
tekuté lepidlo
případně razítko
a barva na ozdobení

1| Nejdřív si připravte dno. Osm lamel položte těsně vedle sebe a slepte je k sobě pomocí tří polovičních lamel.

2| Na delší stěnu si připravte dvě základní a jednu širší lamelu. Ze zakončovací lišty si uřízněte dva kusy o něco delší, než bude výška bedýnky.

3| Slepte si první stěnu – lamely vlepte s mezerami dovnitř lišty tak, aby na obou koncích lišta přečnívala. Pokud chcete, můžete si širší lamelu ozdobit razítkem s nápisem ve vintage stylu.

4 Stejně si připravte i druhou stěnu a obě přilepte k hotovému dnu. Aby bylo jisté, že stěny budou stát rovně, současně si přilepte i horní poloviční lamelu u kratší stěny. Pracovat musíte opravdu současně, kdyby se stěny třeba jen mírně sklonily k sobě, už by poloviční lamelu vlepit nešlo.

5 Boční stěny pak můžete dotvořit jen jednou šikmou lamelou.

6 Další bedýnka je stejně velká, jen její stěny jsou místo na rohové liště nalepené zvenku na malý hranol, postup práce je ale stejný.

DĚTSKÝ ZÁSObNÍK NA TUŽKY

Které z dětí nemá na svém psacím stole spoustu tužek, pastelek a dalších výtvarných potřeb? Aby měly na stole pořádek a místo na kreslení, je nejlepší vše uklidit do jednoduchého dřevěného zásobníku.

POTŘEBY

lamely celé i poloviční
špachtle
tekuté lepidlo
akrylové barvy

1| Nejdřív si slepte z osmi lamel dno, stejné jako u bedýnek. Aby příčná lamela dobře držela a neodlepovala se, zajistěte ji při lepení kolíčky.

2| Pak začnete nalepovat boky, střídavě vždy dvě dlouhé a na ně tři poloviční lamely tak, aby se vytvářely dvě přihrádky. Ty mohou být buď stejně dlouhé, nebo jedna menší a jedna větší.

3| Když nalepíte asi 5–6 dlouhých lamel, pokračujte už jen s krátkými lamelami tak, aby se zvyšovala jen první přihrádka.

4| Pak vytvořte dekoraci – pastelky. Slepte tři úzké špachtle, ze zadní strany přilepte zbytek širší špachtle a zahradnickými nůžkami je sestříhnete do špičky. Akrylovými barvami natřete do podoby pastelek.

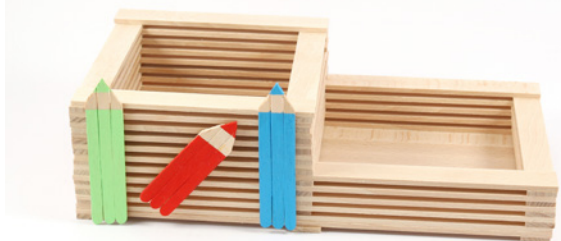

5| Dekorace přilepte na vyšší přihrádku.

6| A pak už zbývá krabičku jen naplnit potřebami na kreslení.

7| Podobným způsobem můžete vyrábět i jiné zásobníky. Tento má dno dvojnásobné šířky, tedy čtveřec z dlouhých lamel. První vrstvu stěny udělejte jen z dlouhých lamel, pak střídáte dlouhé a krátké lamely tak, aby vznikly přihrádky podle vašeho návrhu. Od šesté vrstvy vytvářejte jen vyšší přihrádky.

8| Zásobník pak můžete použít třeba na drobnosti v koupelně.

5

6

7

8

KAPSA NA VAŘEČKY

1

2

3

POTŘEBY

lamely dlouhé
špachtle poloviční délky
džínová kapsa
knoflík
tekuté lepidlo
akrylová barva
bílý popisovač

1| Složte k sobě deset lamel a zezadu je pomocí špachtlí na třech místech slepte. Než lepidlo zaschne, odpárejte ze starých džín kapsu.

2| Vzniklé prkýnko natřete modrou akrylovou barvou a po zaschnutí ozdobte okraje bílými „stehy“. Na kapsu přišijte nebo přilepte velký knoflík.

3| Kapsu přilepte. Na zadní stranu připevněte poutko na zavěšení.